

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XLI. Invectura in Zosimum ob ejus in Constantinum & Christianos
maledicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

Κεφ. μα.

CAP. XLI.

ἀπὸ τῶν πρὸς Ζωσίμου, ἐφ' ὅτι ἐβλασφημῆσεν κωνσταντῖνον καὶ χριστιανούς.

Invectiva in Zosimum ob ejus in Constantinum & Christianos maledicta.

ΣΥ Φησὶ ἁ ἀλιτήριε καὶ πάλαιμαϊε δαίμων, ὡς αὐτὸς ἰσῆν τῇ ῥώμῃ πόλιν ἀναστῆσαι βελόμυρον, πρῶτα μὲν ἀνάμιστον τρωάδον καὶ τὴν ἰλίαν πρὸς καλασκυθὴν πύλιν τὸσάυτης ἐξώρμησε, καὶ θεμελίους πηξάμυρον καὶ τῆχον ἐς ὑψὸς ἄρας, ἐπειδὴ γε τόπον ἑπισημότερον ἄλλο τὸ βυζάντιον, ἔτω τείχεσιν αὐτὸ ἀπεῖλεσεν, ἔτω τὴν ἀσπίδα εὐρην πόλιν, τὸσάτοις, τε κάλλεσιν οἰκοδομιῶν ἐφαιδρυνεν, ὡς μὴ πολλῶ τῆς ῥώμης λείπεσθαι, τὸσάτοις ἔτεσι καὶ συμκροῖν τὴν αὐξὴν ἀπολαβῆσα. Φησὶ ὅτι ὡς καὶ τῶν δῆμων τῶν βυζαντιῶν σίτισιν δημοσίαν ἀπένευμε, καὶ ὡς χρυσίαι πάμπολυ χεῖμα τοῖς ἀμα οἱ ἀφικόμενοι ἀνά τὸ βυζάντιον ἐπιδέδωκεν ἐς καλασκυθὴν ἰδιωτικῶν οἰκῶν. αὐτὸς πάλιν γράφει ἐπιρήματα, κωνσταντῖνον τελευτήσαντα, ἐς κωνσταντῖνον τὸν αὐτῆς παῖδα μόνον τὰ πρᾶγματα ἀπελεγεῖν μὲν θάνατον τοῖν ἀντι ἀδελφοῖν, καὶ ὡς μαγνητίαι καὶ βρετανίων τυραννοῦσαν, περὶ οὗ τὸν βρετανίωνα μετῆλθε, καὶ ἀμφοῖν τοῖν στρατοπέδων ἀλωθέντων πρὸς τὸν κωνσταντῖνον δημιγορήσας, τῆς ἑπαρὸς ἀνεμίμησε οὐδὲν στρατιῶτας φιλοτιμίας, μετ' ἑ πολλὰς πολεμίας διεπόνθησαν, καὶ μεγάλαις ἐμμήθησαν δωρεαῖς, καὶ ὡς τῶν ἀρχιστράτων οἱ στρατιῶται, τὸν βρετανίωνα τῆς ἐδῆ ἡ γυνώσασσας, κατήγαγον ἑ βήματι ἰδιωτικῶν καὶ ὡς ἐδῆν ἀχαρεῖ πρὸς κωνσταντῖνον πέπονθε, τὴν ἀσπίδα τοσαῦτα μὲν τῆ παρὸς βλασφημηθέντι. ὡς τοῖν αὐτῶν ἀξιοῖς τὸν αὐτὸν ἔτω φιλότιμον, ἔτω μεγαλόδωρον χρέαδαι, καὶ ἔτω σμιρολόγον καὶ φειδωλόν, ὡς τοῖτον ἐναγῆ πόνρον ἐπιτείνειν, τέλειον ἀγνοῶ ὅτι ἡ ἐδῆ φάσαν ἢ κρίσπον ἀνεῖλεν, ἐδῆ παρά τινος ἀγνοῖαιε διὰ ταῦτα τῶν ἡμῶν μυστηρίων μετέχεν, ἀκούει συζητάσθαι εὐσεβείαιε ἑ παμφίλει, συνακμάσαντι κωνσταντῖνω καὶ κρίσπω, καὶ συζητομέναιε τῶν σὺν ἐδῆ ἀκούων γράφει, μήτι γε δῆ ἀλήθειαν, πολλοῖς ὑπερον χερόναις ἐπὶ ἀρχαδίαι

Is igitur, o scelerate atque exitiose Dæmon, Constantinum cum urbem Romæ æmulam ædificare vellet, primum quidem inter Troadem & Ilium tantæ civitatis fundamenta jecisse, & muros in sublimē erexisse: postea verò cum Byzantii situm longè commodiorem reperisset, eum locum mœnibus cinxisse, & veterem urbem adeo amplificasse, & ædificiorum splendore tantopere exornasse, ut urbe Roma quæ tot annorum spatio paulatim in eam magnitudinem excreverat, non multò inferior videretur. Scribis præterea, cum annonam ex publico civibus Byzantinis tribuisse, & iis qui cum ipso Byzantium migraverant, magnam vim auri largitum esse ad privatarum ædium constructionem. Narras etiam, ut tuis verbis utar, Constantino mortuò, summam Imperii ad solum Constantium ejusdem filium pervenisse, post mortem scilicet amborum ejus fratrum. Cumque Magnentius & Vetranio tyrannidem arripuissent, Constantium blanda verborum persuasione Vetranioni Imperium ademisse. Nam cum utriusque partis exercitus in unum convenisset, priorem Constantium verba fecisse ad milites, eisque in memoriam revocasse liberalitatem Parentis sui, quocum multa bella confecerant, & à quo maximis donis affecti essent. Milites verò his auditis, Vetranioni purpuram ademisse, & privato habitu indutum ex tribunali abstraxisse. Eundem tamen nihil gravius passum esse à Constantio, quem tu unà cum patre tot maledictis lacerasti. Quoniam igitur modo eundem hominem simul adeo magnificentum ac liberalem fuisse affirmes, & adeo parcum ac fordidum, ut tam dirum vectigal subditis imponeret, equidem non video. Quòd autem nec Faustam nec Crispum idem Constantinus occiderit, nec ob eam causam ab homine Ægyptio sacramentum nostræ religionis acceperit, audi, si placet, testantem Eusebium Pamphili, qui iisdem temporibus floruit quibus Constantinus & Crispus vixere, & qui cum iisdem sæpe verlatum est. Tu enim ne auditione quidem abs te accepta scribis, ne dum vera. Quippe qui

principatu Arcadii & Honorii, ad quorum usq; tempora h. storiam tuam perduxisti, aut etiam post illos vixeris: Is igitur in octavo Ecclesiasticae historiae suae libro ad verbum ita scribit. Haud multò post Imperator Constantius, vir in omni vita placidissimus; qui & clementia in subditos, & singulari erga fidem nostram benevolentia perpetuò præditus fuerat, Constantinum proprium filium vice sua Imperatorem atque Augustum relinquens, fatali morte defunctus est. Et paulò post. Hujus filius Constantinus, ab ipso statim exordio supremus Imperator, & Augustus, à militibus, diuque antea ab omnium Imp. Deo renuntiatus, paternam erga fidem nostram pietatis & mulatorem se præstitit. Idem Eusebius in fine historiae his utitur verbis. Constantinus verò omnibus religionis virtutibus ornatus, & victor maximus, unà cum filio Crispo Caesare, Deo carissimo & patri undequaq; simillimo, Orientem suum recepit. Certe Eusebius qui Constantino superstes vixit, nunquã Crispum adeo laudasset, si is à patre interfectus fuisset. Theodoritus verò in historia sua narrat, Constantinum sub exitum vitae, salutari lavacro initiatum fuisse Nicomediae: cum ad id usq; temporis baptismum suum distulisset, eò quod in Jordane fluvio tingi cupiebat. Ais præterea, ò sceleratissime atq; impurissime omnium mortalium, Imperium Rom. ex quo Christiana religio caput efferre cepit, in pejus dilapsum esse, ac funditus interisse: seu quod eorum quae prius temporibus contigerunt, nihil legisti: seu quod adversus veritatem voluntaria malitia ferris. Contrarium enim manifestè ostenditur, Imperium scil. Rom. simul cum fide nostra crevisse. Considera enim, quomodo circa adventum Christi Dei nostri in terras, plurimae Macedonum urbes à Romanis everse sint: Albania item & Hiberia cum Colchis & Arabia, in potestate populi Romani venerint. Quomodo etiã Cajus Caesare Olympiade centesima octogesima tertia, Gallos, Germanos ac Britanos qui quingentas urbes habitabãt, magnis præliis devicerit, & Romanorũ ditioni adjunxerit, quemadmodum ab historiarum scriptoribus relatum est. Hic autem est Caesare, qui primus post Consules singulare Imperium obtinuit: Ex plurium Deorum cultu & ex turbulenta plebis dominatione viã sternens,

A καὶ ὀνομαζέμεθα γέγραπται, ἢ καὶ μετὰ ταῦτα γεγονώς. γράφει δὲ Ἰπὶ λέξεως ταῦτα ἐν τῷ ὀγδόῳ λόγῳ τῆς αὐτῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. χροῖον δὲ ἐπέλεξα μετὰ τὸν βασιλέως κωνσταντίνου τὸν πάντα βίον πραῖτα, καὶ τοῖς ὑποκόμοις ἐνοικώματα, τὰ τῷ θεῷ λόγῳ προσφιλέστατα διαθέμεναι. παῖδα γνήσιον κωνσταντίνου αυτοκρατορῆος σεβαστὸν ἀντ' ἐαυτοῦ καλαλιπὸν, κοινῶς σεωσνόμενῳ τελεθῆναι τὸν βίον καὶ μετ' ἔπειτα τέτε παῖς κωνσταντίνου ἐνδὺς δευχομῆος βασιλέως τελεώτατος καὶ σεβαστὸς πρὸς τὸν στρατοπέδον, καὶ ἔτι πολὺν χρόνον πρὸς αὐτὸν τῆς παμμετασταντικῆς θεῆς ἀναγωγῆς, (ζηλωτῶν) ἐαυτὸν τῆς παριστικῆς ἐκείνου ἡμετέρου λόγον εὐσεβείας καλεσῆσασθαι. καὶ πρὸς τὸ τέλος δὲ τῆς ἱστορίας, τῶν τοῖς Φησι τοῖς ἡμετέροις. ὁ δὲ, δευχὸν πάση θεοσεβείας ἐκπεπρωμένῳ, μέγιστος, νικητὴς κωνσταντίνου σὺν πατρὶ καὶ κρίσῳ βασιλεὶ θεοφιλεστάτῳ, καὶ κατὰ τὰ πατρὸς ὁμοίῳ τὴν οἰκίαν ἐὼν ἀπελευθερώσανον. ὁ δὲ ἀντ' ἐαυτοῦ κρησπὸν ἔταξεν ἐπενεσεν, εἰ πρὸς τῆς πατρὸς ἀνήρητος, Ἰπὶ τῶν τῶν κωνσταντίνου. ὁ δὲ θεοδωρίτῳ ἱσορῶν φησὶ ἐν νικομηδείᾳ τὸν κωνσταντίνου πρὸς αὐτὸν τὸν τέρματι τῆς βιοτικῆς, τῆς σωτηριᾶδος μετὰ τὸ εἶναι βαπτισματῶν. ἀναβαλέτω δὲ μετὰ ταῦτα τε χροῖον, ἐν ἰορδάνῃ τῷ ποταμῷ τετάρτην χεῖν ἡμερομῆρον. φησὶ δὲ ὁ δὲ ἀγαγεῖ καὶ παμμετασταντικῶν, ὡς καὶ τὰ ῥωμαίων πράγματα, ὅσα τὰ χριστιανῶν εἰδέχθη, διεπρήθη τε καὶ παμμετασταντικῶν ἀπώλετο, ἢ ὅσα ἐν τῷ παλαιῷ ἔρον σαρκενῶς, εἰ, ἢ πρὸς τὴν ἀληθειαν ἐδελοκατατεναντίον γὰρ διαφανῶς δέκναι, τῆς ἡμετέρας πίστεως συναυξήσασθαι τὰ ῥωμαίων πράγματα. θεῶν τοῦτω ὡς πρὸς αὐτῶν τὴν ἐκείνου τοῖς ἐπιδημίαν χριστιανῶν θεῶν ἡμῶν, μακροχρόνων οἱ πλείους ὑπὸ ῥωμαίων κατὰ τὴν ἰστορίαν ἀλβανία τε καὶ ἰσηρία, καὶ κόλχοι, καὶ ἀραβία ῥωμαίοις ὑπεδάγησαν καὶ γάτος καίσαρος τὴν τρίτην καὶ ἑκοστὴν καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμπιαδα γάλλους καὶ γερμανεὺς, καὶ βρετανεὺς, καὶ γάλλους ἀγῶσιν ὑπεδάγησαν, καὶ τῆς ῥωμαίων προσεποίησεν δευχὸν, πόλεως πεντακοσίας ἡμετέρας, ὡς τοῖς ἱσορῶσασιν ἀναγέγραπται, ὅς ἐστιν ὁ πρῶτος μετ' οὐδὲν ὑπὸ τῆς ἐμοναρχίας τῶν παροδοποιῶν καὶ προσεάγων ἐν πολὺν χρόνον

καὶ ὀχλοκρατίας, τῆς μοναρχίας τὸ σέβας, διά τῶν χειρῶν μέλλουσαν ὅσον ἐπὶ μοιαρχίαν. διὸ καὶ ἡ ἰσραὴλ ἀπάσα, καὶ τὰ περὶ ἠέρα προσεκήθη. ὡς καὶ πρῶτῳ τῆνικαδὲ ἀπογραφῶν γράφει, ἐν ἧ καὶ χειρὸς συνανεγράφη, ἵνα βηθλέεμ τὸ πέρασ τῆς παρ' αὐτῶν προσήλθῃ δημοσίωσιν, λέλειμαι γὰρ τῷ προσήτη μιχαία παρ' αὐτῆς ὡδὲ πωσ. Καὶ σὺ βηθλέεμ γῆ ἰσραὴλ, ἐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰσραὴλ, ἐν σὲ γὰρ μοι ἐξελύσεται ἡ γούμει, ὅστις πομανεῖ τὸν λαόν μου τὸν ἰσραὴλ. καὶ μὴ τῶν ἀπὸ τῆν χειρῶν τῶν ἐξ ἡμῶν, αἰγυπτιοῖς ῥωμαίοις προσέβη, ἀγγούσου καίσαρ, ἐφ' ἧ καὶ χειρὸς ἐγγυνηθη, καταγωνισαμένου πανελῶς ἀνώνιον καὶ κλεοπάτραν, οἱ καὶ ἐαυτοὺς διεχρήσαντο μετ' ἑσ κορηλί, γαλιλαῖοι ἡγεμόν αἰγυπτιῶν πρὸς τὸ ἀγγύσα καίσαρ, καὶ δισαλαί, τὸς πτολεμαίους πρῶτον ἀξίας αἰγυπτιῶν, ὡς τοῖς ἰσοριγραφῶν πεπόνηται. πόσα δὲ πέσαι παρ' ἐκκοπῆσαν ὑπὸ βενιδίω, κρυβέλωνός τε τὸ νέρω, καὶ σάβη, καὶ δῆρον. παρ' αὐτῶν καὶ καίσαρ, καὶ οὐδ' ἀνάστα τὸ ἐν παλμύρας, καὶ ἀπολλωνίω, καὶ ἐτέρων. ὅσα καὶ τε σελδουκία καὶ κτησιφῶν ἡλω, νισίβω, τε ἐπ' ἀμφοτέρω πεπομένη, δρμένειά τε καὶ τὰ πησιάζοντα ἔθνη ῥωμαίοις προσέβη μετ' ἐτέρων ἰσοριῶν. μικρὸν δὲ μετ' ἐλαθὲν ἂν σὺ γράφεις τὸν κωνσταντῖνον κατὰ πρῶτον ἀξίας, μάλα γεννηκῶς καὶ ἀνδρείως τῆς ῥωμαίων ἐξηγησάμενον δρχίης μετ' ἡμῶν ἐξ ἡμετέρας δρχίας, καὶ οἷα πέπονθεν ἰσραὴλ ὁ σὸς καὶ τῶν σῶν ὀργίων διασώτης, τηλικαῦτα παρ' αὐτῶν τῆ πολιεία κατὰ λειοπῶς. εἰ δὲ τι τῶν προσήευθέντων παρ' αὐτῆς τῆς κόσμου τελειότης ἢ προοίμιον εἰληφεν, ἢ καὶ τὸ πέρας δέξεται, μείζονός ἐστιν οἰκονομίας, ἢ κατὰ σε. ἐξέλαστω δὲ εἰ δοκῇ, ὅπως οἱ τὰ ἑλλήνων προσέβησαν βασιλεῖς, καὶ ὅπως οἱ τὰ τῶν ἰσραὴλ βασιλεῖν ἀπέβη. καὶ πρῶτον γαί, ἰσραὴλ καίσαρ μοναρχήσας, δολοφονηθεὶς τὸν βίον κατέβη, καὶ δευτέρου τὸν ἐκγονοῦντι βίον γαί, τῶν ὄν τοῖς στρατεύμασιν ἐνιοῖς ἐξίφεισι διεχρήσαντο; καὶ νέρων πρὸς τῶν

Aac prævium inducens Monarchiæ cultum, ob eam quæ mox adventura erat Monarchiam Christi. Mox universa Judæa, & finitimæ regiones, Imperio Romano adjunctæ sunt: adeo ut prima tunc facta sit descriptio, in qua Christus quoque unâ cum aliis census est: ut Bethleem oraculi quod de ipsa editum fuerat, eventum omnibus prædicaret. Nam Michæas Propheta de illa ita prædixerat, Et tu Bethleem terra Judæe nequaquam minima es inter principes Judæe ex te enim egredietur mihi dux, qui regat populum meum Israel. Ægyptus quoque post Nativitatem Christi Dei nostri, Romanorum ditioni accessit, cum Augustus Cæsar cujus principatu natus est Christus, Antonium & Cleopatram devicisset, qui se ipsos interfecerat. Post hos Cornelius Gallus, Præfectus Ægypti ab Augusto Cæsare constituitur: primusque post Ptolemæos Ægyptum rex, ut ab historicarum scriptoribus traditum est. Jam verò quod regiones ademptæ sint Persis à Ventidio & à Corbulone Neronis duce: à Severo item ac Trajano & Carō; à Cassio quoque & Odenatho Palmyreno & Apollonio & ab aliis: Quoties præterea Seleucia & Ctesiphon urbes captæ sint; quoties Nisibis, nunc ad Romanos, nunc ad Persas transiens; Armenia denique ac finitimæ gentes Romano Imperio adjunctæ fuerint: tu unâ cum reliquis scriptoribus refers. Sed præne omitemam, ea quæ tu scribis confecta esse à Constantino, qui cum nostram religionem profiteretur, Imperium Romanum strenuè ac fortiter administravit: & quanta perpeffus sit Julianus tuus, eorundem tecum mysteriorum participes, qui tot ac tantas clades inculit Reipublicæ. Utrum verò eorum quæ de mundi exitu prædicta sunt, aut aliquod jam prolium accepit, aut finem sortiturus sit, altioris est dispensationis, quàm ut tu capere possis. Expendamus autem si placet, quonam modo Imperatores qui Gentium superstitionem profitebantur, & quonam modo qui religionem Christi amplexi sunt, regnandi simul ac vivendi finem fecerint. Annon Cajus Julius Cæsar, qui primus singulare Imperium obtinuit, per fraudem atque insidias interfecit, ex hac luce migravit: Annon alterum Cajum Tiberii nepotem, quidam milites gladiis obruncarunt? Nunquid Nerò à quodam

ex domesticis trucidatus est? Annon Galba similem exitum vitae habuit: Otho item ac Vitellius: qui tres, sed decim duntaxat mensium spatio imperarunt. Titum quoque Imperatorem numquid Domitianus ejus frater veneno interfecit? Ipse verò Domitianus, numquid à Stephano necatus, miserabili exitu perit? Quid de Commodò dices? Annon illi Narcissus violentas manus intulit? Pertinax quoque & Julianus, numquid similia passi sunt? Jam verò Antonius Severi filius, nonne Getam fratrem interfecit, & ipse postea simili mortis genere sublatus est à Martiale? Quid Macrinus, nonne circa Byzantium captivi instar circumductus, à suis militibus nefarie trucidatus est. Aurelius item Antoninus ortus ex urbe Emesa, nonne unà cum matre confossus interiit? Et qui illi successit Alexander, nonne simili exitu unà cum matre interiit? Quid dicam de Maximino, qui à propriis militibus interemptus est? Quid de Gordiano, qui insidiis Philippì à militibus suis necatus ultimum diem clausit? Jam verò Philippus & Decius dic mihi quaeso anthon ab hostibus interfecisti sunt; Gallus autem & Volusianus nonne à suis exercitibus sunt necati? Æmilianus quoque nonne simili exitu interiit? Jam Valerianus, nonne in praelio captus, à Persis circumdatus est? Denique Gallieno per fraudem interfecit, & Carino obruncato, rerum summa ad Diocletianum pervenit, & ad eos quos Diocletianus collegas Imperii sibi adjunxit. Ex quibus Maximianus Herculeus & filius ejus Maxentius ac Licinius, funditus deleti interiierunt. Verum ex quo Constantinus omni laude dignissimus imperium suscepit, & urbem sui nominis à se conditam Christo dedicavit; Circumspice, quaeso, utrum quisquam eorum qui in ea civitate imperarunt, excepto Juliano, Pontifice tuo atque Imperatore, vel à suis civibus, vel ab hostibus sit occisus: Et an Tyrannus aliquis Imperatorem unquam superaverit, excepto duntaxat Basilisco, qui Zenonem Imperio expulit: ab eodem tamen Zenone postea profligatus, vitam simul cum Imperio amisit. De Valente quoque assentior iis quæ scribis, quippe qui Christianos tot ac tantis malis vexavit. Alium enim Imperatorem præter istos, necti quidem potes dicere. Portò nemo existimet, hæc

A τῶν οἰκείων ἀνῆρέθῃ; ἔ γὰρ ἔλασ τὰ παλαιὰ
 σία πῶποιθεν; ὁ δὲ τὸν ἐξ βίβλιν οἰκείων
 βασιλῶσαντες μόνους ἐκκαίδεκα μῆνας ἔλα-
 τον ἢ βασιλῶσαντα, ἔ δομετιανὸς φασὶν
 μακροῖς ἀδελφὸν ὄντα γὰρ αὐτῷ, ἀνείλεν; ἔ
 δομετιανὸς πρὸς Ἐσέφραν ἐφλάσας τῶν
 τεύθειν μέλει; πῶ δαὶ καὶ πῶ ἐκ κομῶδου φασὶν
 ἔχ' ὅτι ὑπὸ νάρκισσον τὸν βίον ἀπέλασεν; πῶ
 πῶναξ, καὶ ἰελιανὸς, ἔ τῶν αὐτῶν ἐτυχεῖν; αὐ-
 τωνῶν ἢ ὁ σενήρου, ἔ γέταν τὸν ἀδελφὸν
 διέφθρε, τὰ παλαιὰ καὶ αὐτὸς παλαιῶν
 ὑπὸ μαρτυρίας; τί δαὶ καὶ μακρίων, ἔ
 πῶ ἐβυζάντιον αἰχμαλώτῃ δικλῶ παλαιῶν
 φείσ, πρὸς τῶν σφετέρων στρατιωτῶν ἡμῶν
 φονήθη; καὶ ἀνέλιος ἢ ἀντωνίνος ὁ ἐξ ἐμῶν
 ἔ μετὰ τῆς μητρὸς κατέσφαγγῃ; ὁ ἢ γὰρ μετὰ
 αὐτὸν ἀλέξανδρον, ἔ πῶ πῶ σὺ τῆς μητρὸς
 πῶ ἐπέπλωκε δρᾶματι; ἢ ἀν εἰποιμεν καὶ
 πῶ ἐκ μαξιμίνου, πρὸς τῆς οἰκείας στρατίας
 ἀναίρεθέντων, ἢ γορδιανὸν Ἰησοῦ δὲ μα-
 σὶ φιλίππου ὑπὸ τῶν οἰκείων στρατιωτῶν
 τὴν τέλειον ὑπελάθοντων ἡμέραν λέγει ἔ
 σὺ, ὅπως τὸ φιλίππον, καὶ ὁ μετὰ αὐτὸν
 δένων, ἔχ' ὑπὸ τῶν πολεμίων διεφθάρ-
 C σαν; καὶ γὰρ ἔ δὲ καὶ βεβλουσιανὸς, ἔχ'
 ὑπὸ τῶν οἰκείων δυνάμεων τῆς σφῶν ζῶν
 ἔξωθησαν; πῶ δαὶ, καὶ αἰμιλιανὸς, ἔ τῶν
 αὐτῶν πῶ ἐπέπλωκεν; ἔ αλλετριανὸς δὲ, ἔ
 δορυάλωντων γενόμεντων, ὑπὸ πῶσων πε-
 εληγῶν; γαλλίνας δὲ δολοφονηθέντων, καὶ
 καρίνας σφαγιαθέντων, ἔς διοκλητιανῶν
 τὰ πῶμαλα πῶ ἐλεση, καὶ ἔς αὐτῶν εἰς
 το συνάρχων ἀπῶν ἐξ ὧν ἐρκοῦντι μαξί-
 μιανὸς καὶ μαξιμίλιον ὁ τούτῃ παῖς, καὶ
 λικίννιον ἢ, ἔς ἐργάλα διεφθάρσαν ἐξῆτα
 D ἢ κωνσταντίνον ὁ παναοίδιμον παρλίππον
 τὴν δόξαν, καὶ τὴν ἐπώνυμον αὐτῶν πῶ
 δῆμαμεντων πῶ χριστῶ ἀνατέθεικεν, αὐτῶν
 δῆ μοι εἴ τις τῶν ἐν αὐτῇ βασιλείῃ, ἔλα-
 νε δὲ γὰρ τῶν ἐσθλῶν σε καὶ βασιλείῃ, ἢ
 πρὸς τῶν οἰκείων ἢ τῶν ἐναντίων διεφθάρσαν
 ἢ ὅλως τύραντων βασιλείῃ κατεδυνασέντων
 ἢ μόνον βασιλίσκου ἐξῶσαντων ἔχνηνα, πῶ
 ἔχ' κατελύθη, ἔ τὸν βίον ἀπέθετο. πῶ δὲ μοι
 ἔ πῶ ἐλάεντων λέγοντί τοι, τοσαῦτα κατέ-
 γασαμένον χειριστοῖς κακά πῶ ἔ τῶν
 ἐδὲ σὺ αὐτῶν φῆς. ταῦτα μὲν αἰετῶν

πάρρητα τῆς ἰσορείας τυγχάνειν τῆς ἐκκλησιαστικῆς, πάνυ μὲν ὄω χρεῖωδῃ καὶ σιωπηρικῇ, διὰ τὸ τοῦ ἑλλήνων ἰσομοιογράφου, ἐθελοκακῆν ὡς τὴν ἀκρίβειαν. ἰωμῆρ δ' ἐ καὶ ἐπὶ τῷ λειπόμενῳ τῆς ἀναστασίας πρᾶξεν.

Ab instituto Historiæ Ecclesiasticæ aliena esse: quin potius utilissima ac profusus necessaria, propterea quod gentiles historiæ scriptores accuratam rerum cognitionem de industria obscurare nituntur. Verùm ad reliqua Anastasii gesta jam redeamus.

Κεφ. μδ.

Περί τῆς χρυσουτελείας.

ΤΑ μὲν ὄω λελεγμῆρα, βασιλικῶς τῷ ἀναστασίῳ κατῶρθετο. ὡς πρᾶξε ὁ τῶν οὐκ ἀξία, τὴν τε καλουμένην χρυσουτελείαν ἐπινοήσας, καὶ ἀπεμπολήσας τὴν στρατιωτικὴν δαπάνην μὲν τῆς σιωπηλῶν ἐς τὸ βαρύτερον. ὡς εἶλε ὁ καὶ τῶν φόρων ἐσπράξεν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοῦ καλουμένου βίνδικας ἐφ' ἑκάστη πόλει ὡς βαλλόμενον, ἐσηγήσθη φασμαρίνου ἔσθρου, τὴν κορυφαίαν διέποντο τῶν δεχθῶν, ὅν οἱ πάλαι ὑπαρχον τῆς αὐτῆς ἐκάλου. ὅθεν κατὰ πολὺ οἱ τε φοροὶ διερρύησαν, ἄτε ἀπὸ τῶν πόλεων διέπεσαν. ἐν τοῖς λαοκώμασι γὰρ τῶν πόλεων, οἱ διπατερίδαι ὡς ὁ ἐν ἐνεγράφοις, ἐκείνης πόλεως τοῦ ἐν τοῖς βουλευτηρίοις αὐτῆς συγκλήτου ἰνὸν ἐχούσης τε καὶ οὐκ ἰωμῆρ.

CAP. XLII.

De auraria pensione.

EA quidem quæ superius commemoravi, præclare & pro Imperatoria majestate ab Anastasio gesta sunt. Idem tamen quædam egit, Prioribus illis minime respondentia. Nam & Chrysofoteliam, id est, auri collationem excogitavit, & militarem sumptum gravissimo pretio taxavit in damnum Provincialium. Præterea tributorum exactioem ademit Curiis civitatum, institutis per singulas urbes vindicibus quos vocant, impulsu, ut ajunt, Marini Syri, qui supremam omnium dignitatem gerebat, quam antiqui præfecturam prætorii appellabant. Ex quo factum est ut maxima ex parte, tum tributa interciderent, tum civitatum decus imminueretur. Nam antiquitus in albo singularum urbium nobilissimi quique adscripti erant, cum unaquæque civitas eos qui in Curiam erant relati, instar senatus ejusdam haberet.

Κεφ. μγ'.

Περί τῆς τυραννίδος βιταλιανῆ.

ΤΥΡΑΝΝΕΪ τὸν ἀναστάσιον βιταλιανὸς θράξ γενέσθαι, ὅς τὴν τε θράκην καὶ μυσίαν μέγας ὄδυσσος καὶ ἀγχιάλου δηώσας, ἐπὶ τῷ βασιλεῖ ἠπέθετο, πλὴν τῶν ἀσάβηκτον ἔχων οὐκ ἐπὶ τῶν ὄσων ἰσάπιν ἰσάνθησόντα ὡς πομφὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπειδὴ πρὸς τῶν οἰκείων ὡς ὁδοθεῖς ὁ ὑπάπιν ὡς γαίας ἠλω, λύτρωσεν τε μεγάλων ἀφείσθη, καὶ κύριλλον τῶν ἰσπρατῶν ἐγγράξεται, καὶ πρῶτα μὲν τῆς μάχης ἀγχισμῶν ἠλωμένης, εἶτα καὶ πολλὰς τρωπὰς δεξάμενης, ἐν τῇ τῶν διώξεσι καὶ ταῖς ὑπαγωγαῖς, καὶ ἔκρυλλον τὸ πλέον ἐγκηκότῳ ἰσπρατῶν παλινδωξίς γεγενῆσθαι, ἐθελοκακῆσαν τῶν τῶν στρατιωτῶν. καὶ ἔτω τὸν κύριλλον ἐκ τῆς ὄδυσσος παρέλιψεν ὁ βιταλιανῆ.

CAP. XLIII.

De Vitaliani Tyrannide.

PORRO adversus Anastasium Vitalianus insurrexit, ortus ex Thracia. Qui cum Thraciam ac Mœsiam usque ad Odessum atque Anchialum urbes vastasset, ad regiam urbem contendit, innumerabilem ducens multitudinem gentium Hunnicarum. Contra hunc missus est ab Imperatore Hypatius. Qui cum à suis proditus, vivus in potestatem hostium venisset, & ingenti pretio post modum redemptus esset, totius belli administratio Cyrillo commissa est. Ac primum quidem, prælio ancipiti pugnatum. Deinde cum varias vicissitudines habuisset pugna, tam in persequendo, quam pedem referendo, & Cyrillus superior fuisset; repente impetu facto hostes irruere cæperunt, militibus Romanis sponte terga vertentibus. Hoc modo Vitalianus Cyrillum in urbe Odessa